

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Realizace komunitního plánu sociálních služeb ve SO

ORP Dačice

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program: **SOCIÁLNÍ PRÁCE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ**

Autor: Jiřina, Marková

Vedoucí práce: Mgr. Aleš, Novotný

České Budějovice 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou/diplomovou práci s názvem „**Realizace komunitního plánu sociálních služeb ve SO ORP Dačice**“ jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské/diplomové práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské/diplomové práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 14. 8. 2017.....

podpis

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Aleši Novotnému za cenné rady a připomínky při psaní mé bakalářské práce a zejména za ochotu a čas, který mi věnoval. Dále bych chtěla velmi poděkovat paní Věře Janákové vedoucí sociálního odboru Městského úřadu Dačice, která mi pomohla při získávání klíčových informací k dané problematice.

Realizace komunitního plánu sociálních služeb ve SO ORP Dačice

Abstrakt

Práce na téma realizace komunitního plánování sociálních služeb na ORP Dačice je příspěvkem ke komunální politice, hodnotí z vnějšího pohledu snahu o zajištění optimální struktury sociálních služeb i služeb doplňkových.

V teoretické části textu se věnuji historii komunitního plánování, metodám, které se používají v komunitním plánování a základním pojmům, které s tématem úzce souvisí, a to pojmu komunita a komunitní plánování. Cílem mé bakalářské práce je shrnout realizaci komunitního plánování sociálních služeb ORP Dačice.

V další kapitole se snažím představit jednotlivé kroky k plánování rozvoje sociálních služeb šířeji. Zejména zde zmiňuji zásady, principy, cíle a východiska. Zmiňuji historický vývoj, nejen komunitního plánování na Dačicku, ale také historii plánování v Jihočeském kraji a jednotlivé etapy vývoje.

V praktické části práce pak hodnotím realizaci a naplnění stanovených cílů komunitního plánu v SO ORP Dačice, jeho provázanost se střednědobým plánem sociálních služeb v Jihočeském kraji. Jako vhodnou metodu k zpracování této části jsem použila analýzu dokumentů. Podrobně jsem se věnovala podílu jednotlivých dotčených samospráv na samotném procesu plánování i jejich přístupu k financování sociálních služeb z obecních rozpočtů. Součástí této kapitoly jsou postřehy z praxe i z řízených rozhovorů se zástupci jednotlivých obcí o jejich povědomí o komunitním plánování a znalosti o potřebnosti, případně využívání konkrétních sociálních služeb v jejich obci.

Výsledky této bakalářské práce mohou pomoci při sestavování dalšího akčního plánu na Dačicku, například jako soubor zpracovaných analýz v rozsahu poskytovaných služeb.

Klíčová slova:

Komunitní plán; komunita; sociální služby; Dačicko; samospráva

Implementation of community planning of social services of ORP Dačice

Abstract

The goal of my Bachelor Thesis consists in summarizing the implementation of community planning of social services of ORP Dačice.

The first part of the text is devoted to the history of community planning, to the methods applied in community planning and to basic concepts closely related to the topic in question, specifically to the concepts of community and community planning.

The next chapter presents the individual steps of planning of the development of social services in more detail. I mention particularly the rules, principles, goals and starting points. I speak about the historical development, not only of the community planning in the Dačice area, but also the history of planning in the South Bohemian Region and individual development stages.

The second part of my thesis assesses the implementation and fulfillment of the set goals of the community plan in SO ORP Dačice and its interconnection with the medium-term plan of social services in the South Bohemian Region. I used the document analysis as the adequate method for processing of the second part. I discuss in detail the participation of the individual local governments in the actual planning process and their approach to funding of social services from municipal budgets. The chapter includes also observations from practice and from structured interviews with representatives of individual municipalities on their awareness of community planning and knowledge of the needs, as well as of the use of specific social services in their municipalities, respectively.

Finally, my thesis shows a summary of the social services currently provided in SO ORP Dačice and the proportion of the local governments in funding of the individual services.

Key words:

Community planning; community; social services; Dačicko; local government

OBSAH

ÚVOD	7
1 SOUČASNÝ STAV	9
1.1 Komunitní plánování sociálních služeb.....	9
1.2 Komunitní plánování ve světě	10
1.3 Komunitní plánování sociálních služeb u nás	12
1.3.1 Hlavní zásady a principy komunitního plánování sociálních služeb v ČR. 12	
1.3.2 Kritéria komunitního plánování sociálních služeb:.....	13
1.4 Proces komunitního plánování	13
1.4.1 Příprava procesu KPSS.....	14
1.4.2 Analýzy, získávání podkladů.....	14
1.4.3 Tvorba koncepce komunitního plánu sociálních služeb, připomínkování, vlastní plán, aktualizace.....	14
1.5 Komunitní plánování ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Dačice	15
1.6 Údaje o správním obvodu ORP Dačice.....	16
1.7 Dačicko v rámci Jihočeského kraje	16
1.8 Porovnání SO ORP Dačice s ostatními SO ORP Jihočeského kraje.....	17
1.9 Komunitní plán sociálních služeb ve SO ORP Dačice.....	17
1.10 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014–2016 19	
CÍLE VÝZKUMU	23
1.11 Zhodnocení realizace a naplnění stanovených cílů komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Dačice pro období 2015–2017.....	23
1.12 Zhodnocení provázanosti KPSS ORP Dačice a SPSS v JčK	23
1.13 Zjištění, zda a jakým způsobem se dotčená města podílí na komunitním plánování sociálních služeb v SO ORP Dačice	24
2 METODIKA	25
2.1 Použitá metoda	25
3 VÝSLEDKY	28
3.1 Naplňování cílů Komunitního plánu SS SO ORP Dačice.....	28
3.1.1 Hodnocení realizace plánu v Akčním plánu pro rok 2016	28
3.1.2 Soulad Komunitního plánu ORP Dačice s kritérii kvality	31
3.2 Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice a jeho provázanost se střednědobým plánem rozvoje v Jihočeském kraji	32
3.3 Podíl měst a obcí spadajících do ORP Dačice na komunitním plánu	35

3.3.1	Výsledky rozhovorů s respondenty, komunikačními partnery	36
4	DISKUSE	38
4.1	Naplňování cílů Komunitního plánu SS SO ORP Dačice	38
4.2	Provázání komunitního plánu SO ORP Dačice se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb JČK.....	40
4.3	Podíl obcí na plánování a realizaci sociálních služeb.....	41
5	ZÁVĚR	43
6	SEZNAM LITERATURY	45
7	PŘÍLOHY	51
8	SEZNAM ZKRATEK	55

ÚVOD

Pravděpodobně se každý z nás někdy dostal do situace, kdy potřeboval, nebo v budoucnu bude potřebovat, některou sociální službu, a to ať již pro sebe, nebo pro někoho z blízkých osob. Právě v takových chvílích začínáme řešit dostupnost těchto služeb v našem okolí. Často pak zjistíme, že nabídka těchto služeb není zdaleka taková, jakou jsme si představovali, ať už rozsahem, nebo kvalitou. Mnohdy si neuvědomujeme, že tento stav je i v naší moci z části ovlivnit, a že i jednotlivci mohou přispět k podporování služby, která je pro ně a další obyvatele potřebná a užitečná.

Tuto možnost, nám všem přináší komunitní plánování sociálních služeb. Právě tato metoda nám umožňuje vyjádřit se k podobě sociálních služeb v našem regionu, v našem nejbližším okolí. Komunitní plánování je metoda spojující nejen manažerský přístup, ale i přístup psychologický a sociologický. Tato metoda sociální ekonomiky se postupně usazuje v našich českých podmínkách.

Komunitní plánování sociálních služeb v SO ORP Dačice, jsem si jako téma své bakalářské práce vybrala nejen proto, že jsem se na jednom z uskutečněných plánu ORP sama podílela, ale také proto, že pro mě osobně je právě tento způsob společné práce jednou z možností, jak se lidé mohou podílet na vytváření věcí veřejných a zapojit se do rozvoje občanské společnosti. A to nejen na místní úrovni.

Během výzkumu, došlo k několika legislativním změnám, jednou z těchto změn, která vešla v platnost v roce 2015, byla změna financování. Od roku 2015 přešla podstatná část financování oblasti sociálních služeb ze státu na kraje. S touto změnou se objevuje v sociálních službách termín vyrovnávací platba. Vyrovnávací platba je upravena předpisy Evropské unie o veřejné podpoře. Pro systematickou aplikaci k financování sociálních služeb je nejvýznamnější její úprava daná Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU o použití čl. 106 odst. 2. Tato platba je vázána na pokrytí konkrétních způsobilých nákladů, pokud se tedy na spolufinancování služby podílejí i obce je vhodné, aby si určily, jaké způsobilá náklady mají být touto platbou pokryty, přičemž hlavním garantem výpočtu vyrovnávací platby je kraj. Díky tomuto nástroji, dostávají obce i kraj další nástroj k rozhodování o tom, jaké sociální služby ve své lokalitě podpoří. Další významnou legislativní změnou bude novela zákona o sociálních službách, kde by mělo dojít k řadě významných změn (způsob členění sociálních služeb, registrace nových služeb, úprava standardů sociálních služeb, způsob financování atd.). V době odevzdání

této práce novela nebyla schválena. Žádná z těchto připravovaných změn, nebyla zapracována do zkoumaných dokumentů.

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Komunitní plánování sociálních služeb

Myšlenka komunitního plánování vychází z jednoho z principů sociální politiky, a to principu participace. Jehož základní myšlenkou je, že lidé musí mít právo a možnosti podílet se na procesu rozhodování o opatřeních a rozhodnutí, zejména pokud tyto opatření vedou k ovlivňování jejich životů a zdraví (Francová, H. Novotný, A., 2008).

Jak uvádí Průša (2007), tak hlavním účelem komunitního plánování sociálních služeb je především dosažení efektivní a ekonomické dostupnosti těchto služeb v určitém regionu. Pokud bychom nahlédli do praxe, tak se bude jednat o zjišťování kvalitativního i kvantitativního stavu poskytovaných služeb v kontextu s potřebami obyvatel regionu, které nemusejí být stávajícími službami naplněné.

Podle Matouška (2007) srovnáváním těchto ukazatelů, vycházejících ze souladu s finančními prostředky, které daná obec na sociální služby vynakládá, vzniká plán, který je kompromisem mezi tím, co je možné, co je potřebné a co je prioritní.

Jak uvádí Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) na svých stránkách, je komunitní plánování jednak metodou, pomocí které lze naplánovat služby tak, aby odpovídaly místním specifikům, a v druhé řadě se jedná o otevřený proces, který hledá nejlepší řešení při zjišťování potřeb a zdrojů.

Topolovský (2004) popisuje 6 přínosů komunitního plánování soc. služeb pro obce, nebo kraje:

1. Systém sociálních služeb odpovídá potřebám občanů a je schopen průběžně reagovat na změny
2. Efektivní vynakládání finanční prostředků
3. Pozitivní vnímání radnice jako partnera, identifikace veřejností s obcí se zvyšuje
4. Veřejnost lépe přijímá jednotlivé kroky i konečná rozhodnutí
5. Lepší možnosti řešení – zpětná vazba, nápady, argumenty, spolupráce
6. Systém sociálních služeb je srozumitelný

Jak uvádí Baumruková (1997) jednou z metod sociální práce je i komunitní práce. Komunitní práce není jen práce spojená s komunitním plánováním. Komunitní plánování

je pouze jeden z prostředků. Komunitní práce se používá pro řešení problémů a pro navození změny v místním společenství. Problémy jedinců i skupin vztahuje k možnostem a zdrojům dané komunity, kdy do řešení problému a do rozhodování o životě v komunitě se zapojují občané stejně jako instituce a místní organizace. Komunitní práce vede k přerozdělení a sdílení zdrojů, odpovědnosti a kompetencí a rozšiřuje tak možnosti lidí ovlivnit co se s nimi děje.

1.2 Komunitní plánování ve světě

Pro srovnání procesu komunitního plánování jsem si vybrala Velkou Británii, protože, když v roce 2000 bylo v Písku zahájeno první komunitní plánování, vznikalo jako modul č. 1 česko-britského projektu Ministerstva práce a sociálních věcí na podporu reformy sociálních služeb (Komunitní plánování, o.p.s. 2005). Skotsko pro porovnání k Velké Británii, jako stát s podobnou historií a kulturou. Dalším státem je k porovnání je Austrálie, která má naopak zcela odlišnou kulturu i podmínky. V závěru přehledu pak uvádím Slovensko jako postkomunistickou zemi, kde může být vývoj porovnáván s námi.

Velká Británie:

Podle Roseckého a Oriniakové (2006) je ve Velké Británii do pojmu komunitní péče („community care“) je zahrnuta široká oblast terénních i pobytových sociálních služeb. Tyto služby („services for community care“) jsou zde zajišťovány prostřednictvím tří ministerstev (zdravotnictví, životního prostředí a sociálních věcí), neziskovými organizacemi a soukromými institucemi (Rosecký, D., Oriniaková, P.,2006).

V Bílé knize (1989) je evidentní akcent na participační princip Ústředním tématem je spolupráce mezi všemi poskytovateli během celého procesu. Bílá kniha „Caring for people“ stanovila základní cíle komunitní péče: umožnit lidem žít běžný život v jejich vlastních domovech, poskytnout správné množství péče a podpory lidem tak, aby bylo dosaženo maximální nezávislosti, zvýšit možnosti lidí vyjádřit se, jak by chtěli prožít svůj život a jaké služby potřebují.

V roce 1991 vstoupil v platnost Zákon o národním zdraví a komunitní péči (National Health and Community Care Act 1990). Zákon definuje klíčové součásti komunitní péče: - odpovídat flexibilně a citlivě na potřeby, – umožnit výběr z možností, – neposkytovat více podpory, než je nutné v zájmu posílení nezávislosti, – soustředit se na lidi s největšími potřebami. Součástí tohoto zákona – Část 46 (Section 46) od roku 1993 bylo,

jak uvádí Rosecký a Oriniaková (2006), uložení povinnosti místním samosprávám připravovat plány komunitní péče.

Skotsko

Ve Skotsku bylo již v roce 1968 dáno (Skotským) zákonem o sociální práci komunitní plánování sociální péče. Tato povinnost byla následně převedena i do Zákona z roku 1990 O Národní zdravotní službě a komunitní péči („National Health Service and Community Care Act 1990“, viz výše). První plány komunitní péče připravovaly v roce 1990–1991 Zdravotní rady („Health Boards“) ve spolupráci se zástupci sociální práce místních samospráv, v rámci lokálních zdravotních strategií. Tyto tříleté plány (období 1992–1995) byly každoročně aktualizovány (Rosecký & Oriniaková, 2006).

V 90 letech „The Scottish Office“ vydal pro místní samosprávy doporučení pro realizaci plánování komunitní péče., jak uvádí Rosecký a Oriniaková (2006) byly to: CIRCULAR SWSG1/91 „Community care in Scotland – community care planning“, který se týká obsahu plánu. CIRCULAR SWSG 4/93 "Directions on Consultations": obsahující požadavek, o začlenění poskytovatelů v neziskovém sektoru do procesu plánování a projednávání. CIRCULAR SWSG13/94 "Directions on Purchasing": nařizující místním samosprávám, aby v komunitních plánech bylo vyjádření samospráv, jak budou podporovat sociální služby; a v roce 1994 byl aktualizován (CIRCULAR SWSG14/94) "Community Care Planning" Jde o pochopení plánu jako nástroje řízení se zaměřením na podporu strategických cílů) (Rosecký, D., Oriniaková, P.,2006).

Austrálie:

Podle Roseckého a Oriniakové (2006) vytvářely některé místní samosprávy plány již na počátku 70. let, ty obsahovaly prvky sociálního/komunitního plánování, např. analýzu potřeb a formální plánování. V 80. letech začaly pilotní projekty zahrnovat komunitní služby nebo sociální politiku (např. v North Sydney, Lane Cove). V roce 1997 mělo sociální plán 56 měst a v 90. letech bylo sociální/komunitní plánování uzákoněno.

Slovensko:

V průběhu decentralizace v letech 2001–2005 proběhla reforma veřejné správy – přechod pravomocí ze státní správy na krajskou a místní samosprávu. Legislativní ukotvení sociálních služeb bylo ještě v letech 2008 málo dynamické a flexibilní v kontextu různorodosti občanů Slovenské republiky a v kontextu poskytovaných sociálních služeb v jiných Evropských zemích, jak například uvádí Heretová (2008). „Plánování sociálních

služeb na Slovensku se systematicky věnuje jen několik málo obcí a měst nebo samosprávných krajů. Města a obce jsou ze zákona povinné vytvořit Program hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje (Program hospodárskeho, sociálneho a kulturneho rozvoja – PHSR) a to na období deset a více let. Zkušenosti s plánováním jsou však velmi různé“ (Heretová, 2008).

1.3 Komunitní plánování sociálních služeb u nás

Na konci 90 let minulého století byl zahájen proces plánování sociálních služeb pomocí metody komunitního plánování. Tomu předcházela návrh normativ vybavenosti regionů službami sociální péče. Tyto normativy však nikdy nebyly zavedeny do praxe. Proces komunitního plánování se rozvíjel ve dvou liniích, které zmiňuje Macurová (2008).

- 1998 zahájení plánování sociálních služeb ve městě Ústí nad Labem. Hlavním iniciátorem a koordinátorem je Centrum komunitní práce.
- 1999 podpora MPSV na základě britských zkušeností.
- 2000–2003 pilotní česko-britský projekt – „Podpora MPSV při reformě sociálních služeb“ (Macurová, 2008).

Matoušek (2003) uvádí, že metoda komunitní práce je univerzální, umožňuje participaci lidí na řešení vlastních problémů, také se uplatňuje při řešení problémů v oblasti sociálních, zdravotních služeb, vzdělávání, ale řeší i etnické napětí, sousedské vztahy, problémů životního prostředí apod.

1.3.1 Hlavní zásady a principy komunitního plánování sociálních služeb v ČR.

Jak uvádí Topolovský (2004) Mezi hlavní zásady a principy komunitního plánování patří:

- Participace a spolupráce – rovnoprávnost názorů, svoboda vyjadřování, rovnost účastníků
- Zapojení místního společenství – vše je veřejné, jednání jsou otevřená.
- Potřeby, priority a směry rozvoje jsou stanoveny lidmi, kteří v obci žijí.
- Průběh zpracování komunitního plánu je stejně tak důležitý jako jeho výstupy.
- Kompromis přání a možností – najít takové řešení, které odpovídá dostupným zdrojům.

1.3.2 Kritéria komunitního plánování sociálních služeb:

Kritéria jsou důležitým nástrojem vzájemné provázanosti jednotlivých plánů na různé úrovni, místní a krajské, zároveň tvoří doplněk metod pro plánování sociálních služeb (Kritéria kvality plánování sociálních služeb, 2004).

Hodnotí se osm klíčových oblastí (Kritéria kvality plánování sociálních služeb, 2004):

- Legitimita-proces je v území legitimní, pokud je schválen samosprávou.
- Popis aktuální situace-zahrnuje údaje o současných sociálních službách, analýzu existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb.
- Kvalifikace a kompetentnost-osoby podílející se na odborné činnosti mají potřebnou kvalifikaci, znalosti a dovednosti.
- Řízení procesu plánování-Proces plánování je efektivně a transparentně řízen.
- Zapojování-Do procesu plánování sociálních služeb jsou aktivně zapojováni všichni aktéři: Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé, všichni jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování, také do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a mají včetně veřejnosti možnost připomínkovat priority, opatření a aktivity.
- Plán rozvoje sociálních služeb-Výstupem je tzv. Plán rozvoje sociálních služeb
- Informovanost-Občanům v území jsou průběžně dostupné informace.
- Zvyšování kvality procesu-Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován, zjištění z těchto činností jsou využívána ke zvyšování kvality procesu.

1.4 Proces komunitního plánování

Podle Matouška (2007) je proces plánování sociálních služeb metodou komunitní práce rozdělen do 6 etap (příprava, vytvoření řídicí struktury, definování problémů a potřeb, návrh rozvoje sociálních služeb, formulace strategie rozvoje sociálních služeb a provádění plánů). Materová (2007) řadí proces plánu do tří oblastí: I. Příprava procesu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen „KPSS“), organizační zajištění, systém rozhodování a řízení, propagace II. Analýzy, získávání podkladů III. Tvorba

koncepce komunitního plánu sociálních služeb, připomínkování, vlastní plán a jeho aktualizace.

V celém procesu komunitního plánování je důležité zapojování všech občanů a institucí, již se zpracovávána oblast týká, vést dialog, vyjednávání a informování napříč celou triádou (uživatelé, poskytovatelé, a zadavateli), vést vše k dosažení výsledků a dohod, které jsou přijaté a podporované většinou účastníků procesu plánování (Topolovský, 2004, Materová, 2007).

1.4.1 Příprava procesu KPSS.

Podle Materové (2007) je příprava samotného procesu důležitá stejným způsobem jako plánování samotné. Během celého procesu je stále nutné udržovat zásady a principy celého plánování:

Jak uvádí Matoušek (2007) je při komunitním plánování nevyhnutelný střet organizační kultury veřejné správy a kultury nestátních agentur a klientských skupin. Podle Zatloukala (2006) nelze některé potencionální uživatele dostat k jednacímu stolu (prostitutky, osoby bez domova apod.), proto jednoznačně není snadné garantovat reprezentativnost názorů subjektů, kteří zastupují názory těchto skupin.

1.4.2 Analýzy, získávání podkladů

Pro kvalitní plánování, je důležité znát počáteční stav. Z čeho vycházíme, jaké zdroje již máme, pro koho plánujeme, jaké jsou specifika daného regionu a podobně. To vše získáme z analýz a podkladů, které buď již obec/město v nějaké podobě má, nebo se v rámci KPSS zpracují (Materová, 2007).

1.4.3 Tvorba koncepce komunitního plánu sociálních služeb, připomínkování, vlastní plán, aktualizace

Po nastavení pravidel, jak budeme při plánování postupovat, jaké bude mít kdo kompetence a zpracování podkladů začíná tvorba koncepce a vlastní plánování, popřípadě aktualizace již plánu stávajícího.

- Tvorba základní koncepce – to je práce v pracovních skupinách KPSS. Spočívá na rozvoji vize pracovní skupiny a vychází z nashromážděných podkladů (SWOT analýzy, socio – demografické analýzy, analýzy potřeb uživatelů, výsledků veřejných setkání atd.).

- Po shrnutí koncepce, ze všech pracovních skupin do jednoho materiálu, se předá koncepce řídicí skupině ke schválení.
- Koncepce schválená řídicí skupinou se předkládá na veřejném setkání k připomínkám. Připomínky ze setkání zapracují. Možnost připomínkovat koncepci mají všichni poskytovatelé, zadavatelé, odborníci i široká veřejnost.
- Po zapracování všech připomínek, dochází k rozpracování koncepce pracovními skupinami do podoby komunitního plánu sociálních služeb.
- Koordinátor sestaví z plánů sociálních služeb pro jednotlivé oblasti celistvý Komunitní plán sociálních služeb, tento dokument a způsobu jeho trvalé aktualizace dá ke schválení řídicí skupině.
- Pokud je komunitní plán sociálních služeb a jeho aktualizace schválen řídicí skupinou, může být předložen ke schválení zastupitelstvem/radou obce/města. Na základě přijatého plánu by mělo být v následujících letech rozhodováno o přidělování prostředků z městského rozpočtu do oblastí sociálních služeb.
- S komunitním plánem je důležité trvale pracovat (Materová, 2007).

Stejně důležitý jako samotný plán, je proces plánování. Navazují se tu významné kontakty, upevňuje se spolupráce mezi jednotlivými subjekty, posiluje se komunikace mezi uživateli, poskytovateli a zadavateli. (Materová, 2007).

1.5 Komunitní plánování ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Dačice

S komunitním plánováním se v Dačicích začalo v roce 2008. Druhý plán byl tvořen v roce 2012, na tento střednědobý plán navazoval druhý plán pro roky 2015–2017, který byl vytvořen v roce 2015. V roce 2015 byla zahájena realizace projektu „Aktualizace komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice“. Jehož výstupem je "Akční plán rozvoje sociálních služeb pro ORP Dačice v roce 2016. Realizátorem projektu je organizace Centrum pro komunitní práci Jižní Čechy, které je v komunitní práci odborníkem. Partnerem projektu je město Dačice (Dačice: město Dačice, 2015).

1.6 Údaje o správním obvodu ORP Dačice

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Dačice (dále také SO ORP Dačice, nebo Dačicko) je součástí Jihočeského kraje. Na území je 23 obcí: Bářovice, Budeč, Budíškovice, Cizkrajov, Červený Hrádek, Český Rudolec, Dačice, Dešná, Dobrohošť, Heřmaneč, Horní Meziříčko, Horní Němčice, Horní Slatina, Hříšnice, Kostelní vydří, Peč, Písečné, Slavonice, Studená, Staré Hobzí, Třebětice, Volfířov, Županovice (Dačice: město Dačice, 2016).

Statut města mají Dačice a Slavonice. Z hlediska výkonu státní správy jsou Dačice obcí s rozšířenou působností, Slavonice jsou obcí s pověřeným obecním úřadem. Centrem regionu jsou Dačice, které měly k 31. 12. 2014 celkem 7548 obyvatel. Ve Slavonicích k tomuto datu žilo 2484 obyvatel, ve Studené 2378. Všechny ostatní obce na Dačicku mají méně než 1000 obyvatel. Celkově k 31. 12. 2014 žilo v SO ORP Dačice 19420 osob viz obrázek 3, kartogram 1. Administrativní mapa správního obvodu ORP Dačice (Dačice: město Dačice, 2015).

1.7 Dačicko v rámci Jihočeského kraje

V sociodemografické analýze KPSS SO ORP se uvádí: “Dačice leží ve východní části Jihočeského kraje, tato oblast je dlouhodobě vnímána zejména jako rekreační a zemědělský kraj s významným zastoupením rybníkářství a lesnictví. V souvislosti s obecným vývojem ČR se zde během minulého století rozvinul i průmysl, a to především zpracovatelský. Jihočeský kraj však nepatří mezi rozhodující průmyslové oblasti v ČR“ (Statistický průvodce obcemi Jihočeského kraje, 2015).

Území kraje je správně rozděleno do území 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Obcí s pověřeným úřadem je v regionu celkem 37 viz obrázek 4, kartogram č. 2 (Statistický průvodce obcemi Jihočeského kraje, 2015).

Jihočeský kraj má, jak uvádí Český statistický úřad (ČSÚ, 2015) v charakteristice Jihočeského kraje, nejnižší hustotu zalidnění ze všech českých krajů. K 31. 12. 2015 v kraji žilo celkem 637 834 obyvatel, tedy hustota osídlení dosahovala hodnoty 63 obyvatel na 1 km² (Charakteristika kraje, 2015). Existují však významné rozdíly v hustotě zalidnění mezi vnitrozemskou (vyšší hustota) a příhraniční částí kraje (nižší hustota). V rámci ČR je v Jihočeském kraji nadprůměrný podíl počtu malých obcí. Naproti tomu dvě třetiny obyvatel žijí ve městech (Statistický průvodce obcemi Jihočeského kraje, 2015).

1.8 Porovnání SO ORP Dačice s ostatními SO ORP Jihočeského kraje

Podle údajů ze statistického úřadu jsou Dačice na 12. místě v hustotě osídlení v Jihočeském kraji (viz tabulka č. 11 Pořadí obvodu v jednotlivých dílčích indikátorech). V ekonomické struktuře na místě 16, stejně tak jako ve vzdělanosti obyvatel a stejné pořadí je i v migraci obyvatel. Na 1. místě v pořadí jsou pak v sociálně patologických jevech

1.9 Komunitní plán sociálních služeb ve SO ORP Dačice

Vychází ze Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., z aktuální situace na území správního obvodu ORP Dačice a ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje, realizace: leden 2014–březen 2015, výstupem je plán na období 2015–2017 (Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice, 2015)

- **Cíle projektu:**

Všeobecným cílem projektu je podpora sociálního začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením cestou zajištění dostupnosti kvalitních sociálních služeb.

Specifickými cíli projektu je udržení a rozvoj místního partnerství na území správního obvodu ORP Dačice a vypracování aktuálního plánu sociálních služeb.

- **Výstupy projektu:**

Komunitní plán sociálních služeb

Katalog poskytovatelů sociálních a doprovodných služeb

- **Organizační zajištění:**

Realizátor: Centrum pro komunitní práci jižní Čechy Dvořákova 21, 370 01 České Budějovice

Partner projektu: Město Dačice Krajířova 27, 380 01 Dačice

- **Řídící tým projektu:** Řídící skupina vede proces komunitního plánování, tvoří ji zástupce zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb.

- **Pracovní skupiny** jsou složeny z dobrovolníků. V rámci komunitního plánování sociálních služeb Dačice byly zformovány 3 pracovní skupiny, řešily tyto oblasti:

Senioři a osoby se zdravotním postižením

Děti a mládež a osoby ohrožené závislostmi

Lidé v krizi (Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice, 2015)

Obrázek 1 Schéma organizační struktury Komunitního plánování sociálních služeb ORP Dačice, zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice

Průběh a aktivity komunitního plánování patří mezi hlavní aktivity, které se prolínaly a navzájem na sebe navazovaly:

- informační kampaň a propagace
- aktualizace metodiky a základních dokumentů
- analýza aktuální sociální situace v regionu
- veřejná setkání
- jednání řídicí skupiny
- jednání pracovních skupin
- kulaté stoly
- vytvoření a schválení plánu, vytvoření a distribuce katalogu.

Analytické podklady komunitního plánu SO ORP Dačice:

- sociodemografická analýza území správního obvodu ORP Dačice
- průzkum názorů široké veřejnosti – anketa

- sociální služby na území ORP Dačice
- analýzy potřeb cílových skupin
- SWOT analýzy.

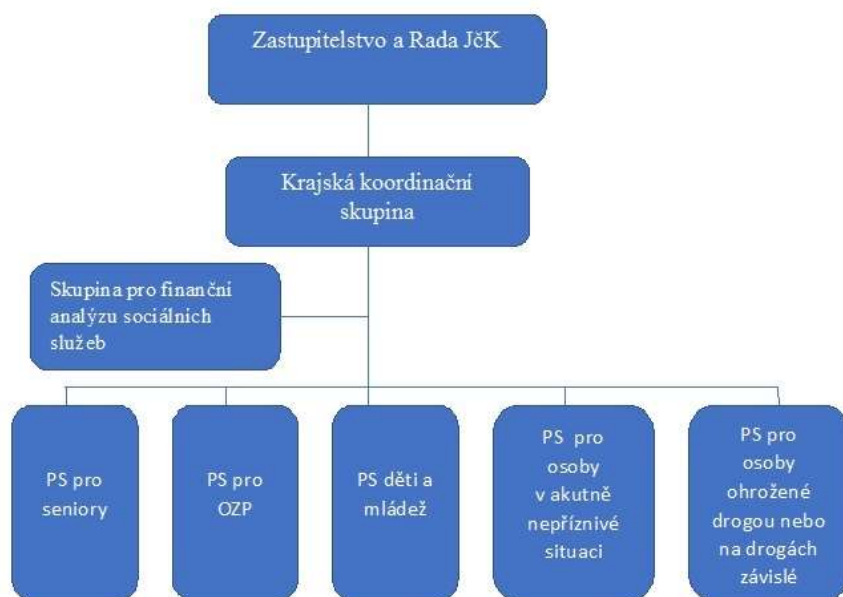
Strategie, přehled priorit:

- udržení systému poskytovaných služeb
- rozvoj sociálních služeb
- zajištění doprovodných oblastí
- průřezová témata (KPSS ORP Dačice 2015).

1.10 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014–2016

Od 1. ledna 2007 vstoupil v účinnost zákon o sociálních službách č. 108/2006Sb. V zákoně je stanovena krajům následující povinnost v oblasti plánování sociálních služeb §95, písm. d) a e) Kraj zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterými jsou poskytovány sociální služby, a kraj sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců poskytovatelů a zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby (zákon o sociálních službách č. 108/2006Sb, §95, písm. d) a e)).

První střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2008–2010 byl v Jihočeském kraji zpracován Vysokou školou evropských a regionálních studií, o.p.s. Jihočeský kraj byl partnerem projektu. Za účelem monitoringu, vypracoval KÚ Jihočeského kraje aktualizace ekonomicko-analytické části tohoto plánu pro rok 2009–2010. Pro roky 2011–2013 zpracoval střednědobý plán rozvoje Jihočeský kraj z úspěšného individuálního projektu v roce 2009, navazujícím individuálním projektem byl sestaven i Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na rok 2014–2016 (SPRSS 2014–2016, 2013).

Obrázek 2 Organizační zajištění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, zdroj: SPRSS v JČK

Cíle: naplnění platné legislativy.

Vize: „Zajištění optimální sítě sociálních služeb na území Jihočeského kraje pro naplnění potřeb uživatelů a možností zadavatelů na úrovni 21. století“ (SPRSS v JČK, 2014–2016).

Výstupy:

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
- Katalog poskytovatelů sociálních a doprovodných služeb.

Mezi aktivity Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje, které se prolínaly a navzájem na sebe navazovaly, patří:

- podklady z jednotlivých pracovních skupin
- vyhodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje 2011
- veřejné připomínkování priorit, opatření a aktivit střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014–2016
- projednávání v Komisi pro zdravotnictví a sociální péči Rady Jihočeského Kraje
- projednávání v Radě Jihočeského kraje
- projednávání v Zastupitelstvu Jihočeského kraje.

Jako analytické podklady byly použity:

- sociodemografická analýza Jihočeského kraje
- monitorování zpracovaného SPRSS
- hodnocení realizace SPRSS
- aktualizace SPRSS
- KPSS zpracované pro jednotlivé regiony Jihočeského kraje
- metodiky pro plánování sociálních služeb
- zákony (SPRSS 2014–2016, 2013).

V jednotlivých pracovních skupinách byly vybrány tyto priority:

PS – senioři:

- podpora systému poskytovaných služeb
- rozvoj systému poskytovaných služeb
- zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb.

PS – pro osoby se zdravotním postižením:

- podpora systému poskytovaných služeb
- podpora zachování pobytových sociálních služeb poskytovaných lidem se ZP
- podpora zachování terénních a ambulantních sociálních služeb poskytovaných osobám se ZP
- sociální služby poskytované převážně osobám s duševním onemocněním
- rozvoj systému poskytovaných služeb
- zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb
- doprovodné aktivity.

PS-pro děti a mládež:

- podpora systému poskytovaných služeb
- rozvoj systému poskytovaných služeb
- doprovodné aktivity.

PS – pro osoby v akutní nepříznivé sociální situaci:

- Podpora systému poskytovaných služeb
- rozvoj systému poskytovaných služeb
- zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb
- doprovodné aktivity.

PS – pro osoby ohrožené drogou nebo na drogách závislé:

- podpora systému poskytovaných služeb
- rozvoj systému poskytovaných služeb
- zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb
- doprovodné aktivity.

2 CÍLE VÝZKUMU

Tato bakalářská práce má tři cíle výzkumu, kterými se zabývá:

1. zhodnotit realizaci a naplnění cílů komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Dačice pro období 2015–2017
2. zhodnotit provázanost KPSS ORP Dačice a SPSS v JčK
3. zjistit, zda a jakým způsobem se dotčená města podílí na komunitním plánování sociálních služeb v SO ORP Dačice.

Tyto cíle a metody jakými byly uchopeny, jsou rozepsány dále v práci.

2.1 Zhodnocení realizace a naplnění stanovených cílů komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Dačice pro období 2015–2017

(v původním zadání bakalářské práce nesprávně uveden název střednědobý plán sociálních služeb, což je formálně nesprávný název)

Výzkumná otázka:

Jsou naplňovány cíle Komunitního plánu sociálních služeb SO ORP Dačice a je tento plán v souladu s kritérii kvality?

Operacionalizace pojmů:

Komunita – skupina osob žijící v téže lokalitě, kterou spojují stejné zájmy a která je spravována stejnou samosprávou.

Komunitní plán – prostředek, ke kterému se dojde pomocí metody komunitního plánování. Na jeho vytváření se musí podílet veřejnost, cyklicky se vyhodnocuje jeho efektivita, potřeby a zdroje v dané komunitě.

Obec s rozšířenou působností je mezičlánkem přenesené působnosti samosprávy mezi krajskými úřady a obecními úřady

Kritéria kvality-doporučené znaky, které má kvalitní plán naplňovat dle MPSV (Kritéria kvality plánování sociálních služeb, 2009).

2.2 Zhodnocení provázanosti KPSS ORP Dačice a SPSS v JčK

Výzkumná otázka:

Je Komunitní plán SO ORP Dačice provázán se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb JČK?

Operacionalizace pojmů:

Střednědobý plán – zpracovává se obvykle na období 3 let, jeho podmínky uplatňuje platné znění zákona O Sociálních službách (zákon 108 /2006Sb, § 95 písm. d)

Jihočeský kraj – územně samosprávný celek.

2.3 Zjištění, zda a jakým způsobem se dotčená města podílí na komunitním plánování sociálních služeb v SO ORP Dačice

Výzkumná otázka:

Podílí se dotčená města na komunitním plánu sociálních služeb v SO ORP Dačice?

Operacionalizace pojmů:

Dotčená města – samospráva obcí a měst v regionu správního obvodu obce s rozšířenou působností Dačice.

3 METODIKA

3.1 Použitá metoda

V tomto výzkumu bylo použito několik technik kvalitativního výzkumu najednou. Směrodatné bylo dodržet pokyny tak, jak je uvádí Miovský (2006, str. 85): „Daná kombinace typů výzkumů vytvářela homogenní plán, který byl technicky realizovatelný za daných podmínek, daná kombinace typů výzkumů umožňovala správnou aplikaci zamýšlených dílčích metod získávání analýzy a interpelace dat a kombinace typů výzkumů skutečně odpovídala výzkumným otázkám“.

Jako typ výzkumu byl použit evaluační výzkum zaměřený na způsob užití pozorovaného fenoménu (Edger, Edgerová 2014)

Reichel (2009, str. 40) uvádí: „Kvalitativní přístup představuje řadu rozdílných postupů, které se snaží najít porozumění zkoumaného sociálního problému. Jedinečnost kvalitativních přístupů není pouze v tom, že nepracují s měřitelnými charakteristikami. Pokoušejí se na určitý fenomén (prvek, aspekt, proces apod.) nahlížet v pro něj autentickém prostředí a vytvářet jeho obraz v co možná nejkomplexnější podobě, včetně podob jeho vztahů s dalšími aspekty apod.“

Z těchto důvodů byla pro práci použita technika obsahové analýzy dokumentů: Komunitní plán sociálních služeb na ORP Dačice (dále KPSS ORP Dačice) pro období 2015–2017, jeho akční plány pro roky 2016 a 2017 a Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje (dále SPRSS JČK.).

Ve vybraných dokumentech byla sledována data týkající se jednotlivých sociálních služeb, které jsou realizovány na území ORP Dačice a jsou zahrnuty do komunitního plánu ORP Dačice. Analyzována byla shoda či neshoda v případě realizace dané služby, při záměru jejího rozvoje, zřízení či udržení. Výsledky porovnání byly zpracovány do tabulky č.6–9. Vybrané dokumenty byly zkoumány podle (Miovskeho, 2006) na základě námětu obsahu a formy. Porovnáváním rozsahu naplánování udržení a rozvoje jednotlivých služeb v KPSS ORP Dačice a toho, zda jsou tyto služby naplánovány ve stejném rozsahu pro dané území v SPSS JČK

KPSS ORP Dačice byl dále porovnáván z Kritérii kvality plánování sociálních služeb za pomoci dalších dostupných dokumentů a materiálů, jako jsou zpracovaná demografická analýza, analýza dostupnosti sociálních služeb, analýza potřeb zadavatelů, SWOT

analýzy z pracovních skupin), které byly zdrojem relevantních informací k cílům výzkumu a na kterých jsem se aktivně nepodílela formou vzniku zdrojových dat, pouze na jejich sestavování a selektování (Miovský, 2006).

Vzhledem k množství, dostupných dat, zejména pak data nashromážděná respondenty v anketách, a dotaznících pro uživatele jednotlivých služeb (dostupné byly záznamy z domů s pečovatelskou službou a rozhovory s lidmi v krizi), jsem se snažila vytřídit dokumenty tak, aby byli relevantní pro zadané výzkumné otázky a řešenou problematiku (McQuail, 1999).

Další použitou technikou výzkumu byl řízený rozhovor. Jak uvádí Miovský (2006), tato technika patří mezi nejvýhodnější metody pro získávání kvalitativních dat. Rozhovor byl prováděn vždy s jednou osobou a měl vždy pevně dané schéma, které bylo pro mne závazné. Pořadí a znění otázek bylo fixované.

Pro práci na řízených rozhovorech byl vybrán výzkumný vzorek formou pravděpodobnostní metody výběru výzkumného souboru v rámci kvalitativního přístupu (Miovský, 2006), která spočívá v tom, že výběr vzorku není pevně dán a mění se v průběhu studie. Metoda by měla být podřízena cílům, výzkumu tak, aby bylo ve vztahu ke zkoumanému problému dosaženo saturace (nasyčení) dat, popř. dobrého pokrytí relevantních charakteristik cílové populace – princip účelového výběru.

V průběhu výzkumu se ukázal jako největší problém provedení řízených rozhovorů se zastupiteli jednotlivých obcí. Pro kvalitní porovnání výsledků rozhovorů jsem měla původně v plánu vždy vést rozhovor se zastupitelem, který je člen sociální komise, nebo má sociální problematiku na starosti. V průběhu práce se ukázalo, že většina obcí nemá přímo určeného zástupce, který je kompetentní pro sociální otázky. Zastupitelé, kteří pracují v sociálních komisích mají na starost vítání občánků a gratulace občanům k významným životním jubileům. Z toho důvodu jsem volila při výběru vzorku klíč jiný, a to zastupitele dané obce, který byl ochoten se účastnit rozhovoru.

Pro účely výzkumu, byl klíč výběru: Z každé obce / města jeden náhodně zvolený zastupitel. Odůvodnění: bylo důležité vybrat člověka z obce/města který má přístup k relevantním informacím a je obeznámen s plány obecního/městského úřadu. Tento způsob výběru, byl uplatněn z důvodu, že se nejednalo o příliš velký výběrový soubor a osoby náležející do základního souboru byly dostupné (Miovský, 2006).

Řízený rozhovor s členy zastupitelstev dotčených obcí probíhal na podzim 2015 během příprav Akčního plánu KPSS ORP Dačice na rok 2016. Všem respondentům byl vysvětlen účel výzkumu, rozhovory byly vedeny jednotlivě, na předem domluvených schůzkách, s předem naznačenou časovou dotací rozhovoru. Otázky, které byly položeny neměli respondenti dopředu k dispozici.

Seznam položených otázek v pořadí tak jak šli za s sebou:

- Jaké sociální služby jsou občany obce využívány?
- Jaké sociální služby v obci postrádáte?
- Plánujete v následujících 3 letech zavádět v obci nějakou sociální službu?
- Máte informace o tom, jaké sociální služby občané obce využívají?
- Řešíte v současné době nějaký závažný problém, který se dotýká sociálních služeb?

Výsledky rozhovorů byly prezentovány na setkání pracovních skupin při realizaci akčního plánu KPSS ORP Dačic 2016. S žádostí o rozhovor byli osloveni všechny obce ORP Dačice, tj. 23 obcí, z toho se podařilo uskutečnit rozhovor s celkem 19 zastupiteli (Vždy jeden zastupitel z jedné obce). Výsledky porovnání byly zpracovány do tabulky č.10 Výsledky řízených rozhovorů, Pro zpracování dat byly použity tabulky se zaznamenáním odpovědí na jednotlivé otázky.

4 VÝSLEDKY

4.1 Naplňování cílů Komunitního plánu SS SO ORP Dačice

Jak uvádí samotný Komunitní plán, cílem projektu je: „podpora sociálního začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením cestou zajištění dostupnosti kvalitních sociálních služeb. Specifickými cíli projektu je udržení a rozvoj místního partnerství na území správního obvodu ORP Dačice a vypracování aktuálního plánu sociálních služeb“.

„Pro období 2015–2017 je hlavním cílem udržet všechny stávající sociální služby na území správního obvodu ORP Dačice, zkvalitňovat je a upravovat jejich kapacitu podle potřeb uživatelů. Hlavní prioritou je denní centrum pro osoby se zdravotním postižením, dalšími cíli je udržet proces plánování, spolupráce zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. KPSS pro ORP Dačice, 2015).

Naplánované aktivity jsou rozděleny do čtyř priorit. První tři priority se týkají udržení, rozvoje a prevence sociálních služeb. Závěrečná priorita je zaměřena na udržení procesu plánování sociálních služeb.

4.1.1 Hodnocení realizace plánu v Akčním plánu pro rok 2016

Tabulka 1 Priorita 1 Udržení stávajícího systému sociálních služeb

Priorita 1 Udržení stávajícího systému sociálních služeb		
Opatření 1	Aktivita	Splněno
1.1 Udržení odborného sociálního opatření	1.1.1 ambulantní forma	ne, od 1.4.2017
	1.1.2 terénní forma	ano
1.2 Udržení stávajících služeb sociální péče	1.2.1 Udržení pečovatelské služby	ano
	1.2.2 Udržení služby domov pro seniory	ano
	1.2.3 Udržení osobní asistence	ano
	1.2.4 Udržení sociální služby ve zdravot. zařízeních ústavní péče	ano
1.3 Udržení stávajících služeb sociální prevence	1.3.1 Udržení azylového bydlení pro rodiny s dětmi	ano
	1.3.2 Udržení terénního programu	ano
	1.3.3 Udržení služby kontaktní centra	ano
	1.3.4 Udržení terapeutické komunity	ano
	1.3.5 Podpora dostupnosti sociální rehabilitace	ano
	1.3.6 Podpora dostupnosti rané péče	ano

zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice

Od 1. 4. 2017 není zachována služba odborné sociální poradenství, kterou zajišťovala Občanská poradna Jihlava, z. s., (Občanská poradna Jihlava, 2017) ostatní aktivity z Priority 1, probíhají dle plánu.

Tabulka 2 Priorita 2 Rozvoj sociálních služeb

Priorita 2 Rozvoj sociálních služeb		
Opatření 2	Aktivita	Splněno
2.1 Rozvoj odborného sociálního poradenství	2.1 Rozvoj odborného sociálního poradenství	ne, vyřazeno v akčním plánu 2016 i 2017
2.2 Rozvoj služeb sociální péče	2.2.1 Zřízení denního stacionáře	ano
	2.2.2 Monitoring potřebnosti chráněného bydlení	ano
	2.2.3 Monitoring potřebnosti odlehčovací služby	ano
	2.2.4 Navýšení kapacity osobní asistence	ano
2.3 Rozvoj služeb sociální prevence	2.3.1 Zřízení nízkoprahových zařízení pro děti a mládež	ne, vyřazeno v akčním plánu 2016 i 2017
	2.3.2 Zajištění sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi	ne, vyřazeno v akčním plánu 2016 i 2017

zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice

V prioritě 2, Opatření 1 Rozvoj odborného sociálního poradenství došlo k vyřazení aktivity vznik adiktologické poradny ta již není v akčním plánu pro rok 2017. Jako odůvodnění pro vyřazení služby se v Akčním plán 2017 uvádí: „Je předpoklad, že pro rozvoj odborného sociálního poradenství nebudou v roce 2017 vhodné podmínky“ Zařazena byla služba Vznik denního stacionáře, 2.2.1 tato služba nebyla v původním plánu uvedena. V Akčním plánu 2017, je uvedena charakteristika služby, není zde uvedeno odůvodnění pro vznik této služby.

V opatření 3 Rozvoj služeb sociální prevence došlo od opuštění záměru zřídit službu nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a sociální služby aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jako odůvodnění pro vyřazení služby uvádí Akčním plán 2017: „Je předpoklad, že pro poskytování sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi nebudou v roce 2017 vhodné podmínky“. Novým záměrem je vybudování a provoz sociálně terapeutické dílny

Tabulka 3 Priorita 3 Zajištění doprovodných oblastí

Priorita 3 Zajištění doprovodných oblastí		
Opatření 3	Aktivita	Splněno
3.1 Doprovodné služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3.1.1 Dostupnost bytů zvláštního určení – DPS	ano, poptávka převyšuje nabídku
	3.1.2 Zřizování dalšího vhodného bydlení pro seniory a osoby se ZP	ne
	3.1.3 Instalace výtahu v DPS v Dačicích	ne, vyřazeno v akčním plánu 2016 i 2017
	3.1.4 Udržení domácí ošetrovatelské péče	ano
	3.1.5 Udržení činnosti organizací podporujících seniory a osoby se zdravotním postižením	ano
	3.1.6 Odstraňování architektonických bariér	ano, průběžně
3.2 Prevence nežádoucích jevů	3.2.1 Dostupnost volnočasových aktivit	ano
	3.2.2 Specifická prevence pro školy a podpora rodin	ano
	3.2.3 Činnost městské policie Dačice	ano
	3.2.4 Výchovně rekreační tábory	ano
	3.2.5 Udržení pedagogicko - psychologické poradny	ano
	3.2.6 Udržení pobočky insolvenční správkyne	ano
	3.2.7 Podpora lepší dostupnosti střediska výchovné péče	ano

zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice

V Prioritě 3 je kladen důraz na zvyšování dostupného bydlení pro seniory. Jedná se především o domy s pečovatelskou službou, kde poptávka stále převyšuje nabídku. Aktivita 3.1.3 Instalace výtahu v DPS v Dačicích je vyřazena Akční plán 2017 k tomu udává: „Na rozdíl od Komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice platného na období 2015–2017 není v akčním plánu na rok 2017 uveden záměr instalace výtahu v DPS v Dačicích, splnění aktivity se v tomto roce nepředpokládá.“

Tabulka 4 Priorita 4 Průřezová témata

Priorita 4 Průřezová témata		
Opatření 4	Aktivita	Splněno
4.1 Informování o sociálních a doprovodných službách	4.1.1 Zveřejňování informací o sociálních službách	ano
	4.1.2 Vydávání katalogu poskytovatelů služeb	ne, vyřazeno v akčním plánu 2016
	4.1.3 Zajištění informovanosti obcí	ano
4.2 Udržení procesu plánování sociálních služeb	4.2.1 Udržení a rozvoj spolupráce	částečně
	4.2.2 Monitoring plnění komunitního plánu	ano (akční plány)
	4.2.3 Aktualizace komunitního plánu	ano (akční plány)

zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice

Podle Akčního plánu 2017 realizované průzkumy během komunitního plánování zjistily, že občané nemají dost informací o sociálních službách a jejich vyžití. A to i přesto, že jsou pravidelně informováni prostřednictvím Odboru sociálních věcí MěÚ Dačice, poskytovatelů, místních tiskovin atd. Informace proto budou dál publikovány, nejčastěji dle preference občanů přes městské a obecní úřady a internet. Dále bylo zjištěno, že většina členů samospráv malých obcí má malé povědomí o sociálních službách, budou hledány možnosti jejich informování a proškolení

Na katalog poskytovatelů sociálních služeb“ nebude v roce 2017 dostatek finančních zdrojů, vydání tištěného katalogu se plánuje na další období.

4.1.2 Soulad Komunitního plánu ORP Dačice s kritérii kvality

Komunitní plán jsem porovnávala ve všech 8 klíčových oblastech, tak jak jsou uvedeny v dokumentu MPSV Kritéria kvality plánování sociálních služeb

Tabulka 5 Soulad komunitního plánu ORP Dačice s kritérii kvality

Soulad komunitního plánu ORP Dačice s kritérii kvality		
kritéria	zásadní argumenty	naplnění kritéria ano/ne
Legitimita	Je schválen záměr komunitního plánování samosprávou města.	ano
	Město Dačice je hlavním partnerem celého projektu.	ano
	Je zveřejněné písemné usnesení samosprávy, které schvaluje vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb.	ano
	Byl schválen záměr tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb, který obsahoval poslání a cíl procesu, územní dosah, časový harmonogram, organizační strukturu, personální zajištění i rozpočet projektu. Byly definované výstupy projektu.	ano
	Plán rozvoje sociálních služeb byl schválen samosprávou.	ano
	Komunitní plán sociálních služeb byl schválen samosprávou města a byl představen dotčeným obcím ve správním obvodu, jednotlivé obce ho schválily nebo vzaly na vědomí.	ano
Popis aktuální situace	Z požadovaných analýz chybí analýza finančních toků v sociálních službách.	částečně splněné
	Během komunitního plánování byly zjišťovány potřeby uživatelů, proběhla veřejná setkání.	ano
	Získané analýzy zdrojů byly vztaženy k zajištění sociálních služeb a zjištění potřeb. Byly definovány chybějící zdroje.	ano
Kvalifikace a kompetence	Realizátor projektu (Centrum pro komunitní práci jižní Čechy) zajišťuje kompetentní pracovníky v řídicí skupině i ve skupinách pracovních. Také požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře odpovídají vykonávaným činnostem.	ano
	Během procesu komunitního plánování nebylo zajištěno vzdělávání účastníků.	ne
Řízení procesu plánování	Proces komunitního plánování probíhal otevřeně, byly předávány všechny informace. Všechny kroky byly veřejné a informace byly průběžně uveřejněny. V organizační struktuře byly vydefinovány všechny pravomoci, kompetence i popis jednotlivých činností.	ano
	Postavení účastníků a způsob jednání upravují pravidla ve skupinách. Způsob jednání byl dán orientačně v rámci základní organizační struktury.	ano
	Prolínáním účastníků mezi pracovními skupinami a přítomnosti realizátora projektu na všech setkání skupin (pracovních i řídicích) byly zajištěny kompatibilní výstupy.	ano
	Jednání pracovních skupin, bylo vedeno tak, aby upřednostňovalo konsensuální rozhodování.	ano
	Informovanost uvnitř systému byla zajištěna přenosem informací realizátorem a sdílením zápisů z jednotlivých jednání.	ano
Zapojování	V procesu byli zapojeni všichni zástupci triády. Akteři, byli informováni o možnosti účasti na veřejných setkání formou veřejných oznámení. Stejným způsobem byla zveřejněna možnost o účasti v pracovních skupinách.	částečně splněné
	Během celého procesu jsou uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování.	ano
	Všichni akteři včetně široké veřejnosti měli možnost připomínkovat priority, opatření a aktivity. Připomínkování bylo možné průběžně.	ano
Plán rozvoje sociálních služeb	Plán rozvoje sociálních služeb je písemně zpracován a obsahuje tyto náležitosti: popis stávajícího stavu, analýzu existujících zdrojů, analýzu potřeb v území vč. ekonomického vyhodnocení, strategie postupu zajištění a strategie rozvoje sociálních služeb v území.	ne
	Plán rozvoje sociálních služeb je v souladu s jeho záměrem. Plán odpovídá aktuálnímu znění záměru včetně schválených dodatků.	ano
	Plán rozvoje sociálních služeb je v souladu s dokumenty nižší a vyšší úrovně. Plán je zpracován do Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb JČK, jsou v něm obsaženy údaje pro plánování na vyšší úrovni. Na nižší úrovni nejsou údaje zpracovány.	částečně splněné
	V plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních doplňkových služeb.	ano
	Mezi prioritami, opatřeními a aktivitami jsou logické vazby.	ano
Informovanost	Není písemně zpracován postup informování občanů v daném území.	ne
	Informace v území jsou průběžně zveřejňovány ve formě dokumentů o komunitním plánu, o odpovědných osobách a o možnostech zapojení do plánování.	částečně splněné
Zvyšování kvality procesu	Proces plánování sociálních služeb je průběžně monitorován a vyhodnocován. Jednotlivé komunitní plány na sebe průběžně navazují, zjištění jsou využívána pro zkvalitnění procesu.	ano
	V rámci komunitního plánu ORP Dačice nejsou nastaveny jednoznačné postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace plánu.	ne
	Jednotlivá zjištění jsou realizovaná v praxi a využívána pro zlepšení kvality procesu. Nemají však dané jasné postupy.	částečně splněné

zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice, kritéria kvality MPSV

Srovnáním komunitního plánu ORP Dačice s kritérii kvality sociálních služeb, je zřejmé, že kritéria v oblasti legitimacy řízení procesu, byla zcela naplněna. V oblasti popisu aktuální situace nebylo částečně splněno kritérium potřebných analýz. Jako chybějící se ukázala analýza finančních toků. V oblasti zapojování nebylo částečně splněno kritérium zpracování postupu zapojování. zapojení se účastnili v adekvátním rozsahu pouze dvě obce z dvaceti tří. Oblast kvalifikace a kompetence nemá naplněno kritérium vzdělávání účastníků procesu. Ostatní kritéria jsou naplněna. Oblast rozvoje sociálních služeb nemá neplněno kritérium způsobu financování systému sociálních služeb v území, sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést jeho změny nebo změny povinností a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci, ostatní kritéria byla splněna. Oblast informovanosti nemá zpracován žádný písemný postup toku informací pro dané území, ostatní kritéria byla naplněna. Nejméně kritérii bylo splněno v oblasti zvyšování kvality, kde bylo splněno pouze jedno kritérium, a to průběžné monitorování a vyhodnocování plánu. Nejsou však nastaveny jednoznačné postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí. Jednotlivá zjištění jsou realizovaná v praxi a využívána pro zlepšení kvality procesu, nemají však jasně dané postupy.

4.2 Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice a jeho provázanost se střednědobým plánem rozvoje v Jihočeském kraji

V následujících tabulkách je shrnuta provázanost jednotlivých sociálních služeb. Tak jak jsou uvedeny v KPSS ORP Dačice na období 2015–2017 (v tabulce pod zkratkou KP), nebo SPRSS Jihočeského kraje 2014–2016 (v tabulce pod zkratkou SPRSS)

Tabulka 6 Obsahová analýza Komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice a Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje v oblasti sociálního poradenství

Sociální poradenství			
§38 Základní sociální poradenství	V KP je služba řešena ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.	V SPRSS je služba řešena ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.	Dokumenty jsou ve shodě.
§ 38 Odborné sociální poradenství	V KP je služba řešena v aktivitě udržení služby v ambulantní (350 kontaktů) a terénní formě(1400 intervencí), v aktivitě rozvoj adiktologická poradna (200 intervencí).	V SPRSS není služba řešena jasně pro ORP Dačice. SPRSS uvádí: zachovat základní dostupnost, optimalizace sítě, min. 1 poskytovatel na bývalý okres.	Dokumenty jsou v částečné shodě.

zdroj: KPSS ORP Dačice a SPRSS Jihočeského kraje

Dokumenty jsou v částečné shodě, v obou dokumentech se mluví o zachování služeb, v krajském dokumentu není doporučen rozvoj služby adiktologická poradna.

Tabulka 7 Obsahová analýza Komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice a Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje v oblasti sociální péče

Sociální péče			
Služba	Řešeno v KP	Řešeno v SPRSS	Shoda ano/ne/částečná
§39 Osobní asistence	Ano, udržení služby ambulantní a terénní formou pro 20 uživatelů.	Ano, podpora osobní asistence, kritérium zachování kapacity v základní dostupnosti.	ano
	Ano, rozvoj navýšení o 5 uživatelů.	Zachování kapacity na ORP Dačice pro určené CS dětí, 13 uživatelů.	částečná
§40 Pečovatelská služba	Ano, udržení služby terénní formou 320 uživatelů.	Ano, rozvoj služby zejména ve venkovských a příhraničních oblastech (navýšení kapacity v kraji o 900 míst).	ano
§44 Odlehčovací služby	Ano, monitorování potřebnosti služby.	Ne, ve vztahu k ORP Dačice v Jihočeském kraji zachování stávající kapacity.	částečná
§46 Denní stacionáře	Ano, zřízení služby ambulantní forma 10 uživatelů.	Ano, vznik služby na území ORP Dačice, kapacita do 16 osob.	ano
§ 49 Domovy pro seniory	Ano, udržení služby pobytová forma 138 uživatelů.	Není řešeno v SPRSS ve vztahu k ORP Dačice. V Jihočeském kraji zachování stávající kapacity.	ano
§52 Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Ano, udržení služby pobytová forma 8 uživatelů.	Není řešeno ve vztahu k ORP Dačice. V Jihočeském kraji zachování stávající kapacity.	ano

Zdroj: KPSS ORP Dačice a SPRSS Jihočeského kraje

Dokumenty jsou ve shodě, pouze u sociální služby odlehčovací služby § 44, se v KP píše o nutném monitoringu služby, a předpokladu jejího vzniku v následujících letech, SPRSS se vznikem této služby vzhledem k ORP Dačice nezabývá, doporučuje zachování stávající kapacity v Jihočeském kraji. V tabulce nejsou posuzovány služby, které KP neuvádí.

Tabulka 8 Obsahová analýza Komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice a Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje v oblasti sociální prevence

Sociální prevence			
Služba	Řešeno v KP	Řešeno v SPRSS	Shoda ano/ne/částečná
§ 54 Raná péče	Ano, udržení služby terénní formou pro 10 uživatelů.	Ne, ve vztahu k ORP Dačice. Zachování stávající kapacity v Jihočeském kraji celkem 20 uživatelů.	částečná
§57 Azylové domy	Ano, udržení služby pobytová forma pro 35 uživatelů.	Ano, v zachování stávající kapacity v Jihočeském kraji.	ano
§ 59 Kontaktní centra	Ano, udržení služby terénní forma pro 25 uživatelů.	Ne, ve vztahu k ORP Dačice. V Jihočeském kraji proběhne identifikace potřebnosti.	ne
§62 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Ano, zřízení nové služby v Dačicích a Slavonicích.	Ano, podpora vzniku služby ve Slavonicích.	ano

zdroj: KPSS ORP Dačice a SPRSS Jihočeského kraje

Dokumenty jsou ve shodě v případě 12 služeb (z celkových 18), z toho v 10 případech není sociální služba v Komunitním plánu ORP vůbec řešena. U zbývajících dvou služeb se jedná o souhlasné stanovisko k zachování kapacity azylových domů, v zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve Slavonicích. Dokumenty nemají souhlasné stanovisko k vzniku sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi (KP podporuje vznik této služby), V ostatních 4 službách pak SPRSS podporuje identifikaci potřebnosti, zatímco na území ORP Dačice je plánováno udržení dané služby.

Tabulka 9 Obsahová analýza Komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice a Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje v oblasti doplňkových služeb

Doplňkové služby			
služba	řešeno v KP	řečeno v SPRSS	shoda
Dostupnost bytů zvláštního určení	Ano, na Dačicku čtyři domy s pečovatelskou službou, evidovány neuspokojené žádosti.	ne	ne
Instalace výtahu v DPS v Dačicích	Ano, v DPS Dačice jsou byty špatně přístupné pro OZP.	ne	ne
Udržení domácí ošetrovatelské péče	Ano, ošetrovatelská péče včetně služby, které nehradí pojišťovna.	ne	ne
Udržení činnosti organizací podporujících seniory a osoby se ZP	ano	ne	ne
Odstraňování architektonických bariér	ano	ne	ne
Dostupnost volnočasových aktivit	ano	ne	ne
Specifická prevence pro školy a podpora rodin	ano	ne	ne
Činnost městské policie Dačice	ano	ne	ne
Výchovně rekreační tábory	Ano, budou hledány možnosti.	ne	ne
Udržení pedagogicko - psychologické poradny	ano	ne	ne
Udržení pobočky insolvenční správkyně	ano	ne	ne
Podpora lepší dostupnosti střediska výchovné péče	Ano, podpora zřízení pracoviště střediska výchovné péče v Jindřichově Hradci.	ne	ne

zdroj: KPSS ORP Dačice a SPRSS Jihočeského kraje

V doplňkových službách nejsou dokumenty v žádné shodě. Doplňkové služby SPRSS pro JčK neřeší ve vztahu k ORP Dačice, a proto není možné, aby tyto služby byly porovnávány.

4.3 Podíl měst a obcí spadajících do ORP Dačice na komunitním plánu

Záznam řízených rozhovorů s členy jednotlivých samospráv dotčených měst a obcí. Řízený rozhovor s členy zastupitelstev dotčených obcí probíhal na podzim 2015.

Výsledky rozhovorů byly prezentovány na setkání pracovních skupin při realizaci akčního plánu KPSS ORP Dačic 2016. S žádostí o rozhovor byli osloveni všechny obce ORP Dačice, tj. 23 obcí, z toho se podařilo uskutečnit rozhovor s celkem 19 zastupiteli,

vždy jeden zastupitel z jedné obce. Postup výběru respondentů je uveden v kapitole 2 metodika. Výsledky porovnání byly zpracovány do tabulky 10.

4.3.1 Výsledky rozhovorů s respondenty, komunikačními partnery

K vyhodnocení strategického plánování sociálních služeb v jednotlivých obcích a jejich financování jsem použila metodu analýzu dokumentů, kdy jsem porovnávala jednotlivé rozpočty obcí, a záznamy ze zasedání místních samospráv za roky 2013–2016 a také techniku řízeného rozhovoru, kdy byly položeny otázky, tak jak jsou uvedeny v kapitole č. 2 Metodika zástupcům samospráv na jednotlivých obcích.

Tabulka 10 Výsledky řízených rozhovorů

Obce	využívané soc. služby	Postrádaná soc. služba	Plánovaná soc. služba	Informovanost o využívání soc. služeb	Problémy obce se soc. službou
Báňovice	Pečovatelská služba	žádná	žádná	Ano, pouze peč. služba	ne
Budiškovice	DS Budiškovice, rozvozy obědů domácí zdravotní péče	žádná	žádná	ano	ne
Cizkrajov	DS s externí pečovatelskou službou	žádná	žádná	Částečný přehled	ne
Červený Hrádek	Doprovodné služby Charity Jihlava (pedikúra, manikúra)	žádná	žádná	ano	ne
Český Rudolec	Domácí péče	žádná	žádná	ne	ne
Dačice	Pečovatelská služba, osobní asistence, domov pro seniory, terénní programy, azylové domy, terapeutické komunity, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče, raná péče, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním určením	Denní stacionář, soc. terapeutická dílna, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, chráněné bydlení	denní stacionář	ano	ne
Heřmaneč	Pojízdná prodejna	žádná	žádná	ano	ne
Horní Meziříčko	Věřejné práce	žádná	žádná	ne	ne
Horní Němčice	Zdravotní služby	žádná	žádná	ne	ne
Hřišice	Pečovatelská služba	žádná	žádná	ano	ne
Kostelní Vydří	pečovatelská služba v domácnosti – rozvoz obědů	žádná	žádná	ano	ne
Peč	Dovoz obědů, pojízdná prodejna	Kamenný obchod	Sociální bydlení	ano	Nezaměstnanost, kamenná prodejna
Písečné	pečovatelská služba	žádná	žádná	ano	ne
Slavonice	Leadax, s.r.o.	chybí fyzická služba lidem přímo v obci.	vytvoření pracovního místa na část úvazek pro soc. pracovníka	ano	ekonomické zapojení sociálně slabých a vytváření pracovních příležitostí
Staré Hobzí	pečovatelská služba	žádná	žádná	ano	ne
Studená	Sociální poradenství, a pečovatelská služba	žádná	Domov pro seniory	ano	ne
Třebětice	Sociální péče	žádná	žádná	ano	chybí sociální byt
Volňov	pečovatelská služba, domácí péče, domácí zdravotní péče	žádná	žádná	ano	ne

zdroj: vlastní výzkum

Z výsledků řízených rozhovorů je patrné, že jako nejvyužívanější sociální služba je zastupiteli vnímána pečovatelská služba. Jako chybějící soc. službu většina zastupitelů uvedla, že jim žádná služby nechybí, nebo uvedli služby občanské vybavenosti (kamenný obchod), pravděpodobně z tohoto důvodu většina obcí ani neplánuje zavedení nějaké služby na svém území. Výjimku zde tvoří Dačice, Peč, Slavonice a Studená. Z rozhovorů dále vyplynula skutečnost, že většina zastupitelů se cítí dostatečně informována a nepocítuje žádný problém ve vztahu k sociálním službám.

Další získané informace z řízených rozhovorů a rozpočtů jednotlivých obcí jsou uvedeny v příloze v tabulce č. 13 „Zapojení jednotlivých obcí do komunitního plánování, podíl na financování sociálních služeb“ je uveden přehled zapojení jednotlivých obcí do KPSS spolu s přehledem toho, jak obce informují své občany o sociálních službách a zda finančně přispívají na sociální služby v regionu. Mimo měst Dačice a Slavonice žádná z obcí nemá vypracovaný strategický plán k sociálním službám. Téměř všechny obce jsou s KPSS ORP seznámeny, ve svých obecných zastupitelstvech berou plán na vědomí, přesto řada z oslovených obcí žádným způsobem neinformuje občany o možnostech sociálních služeb.

5 DISKUSE

5.1 Naplňování cílů Komunitního plánu SS SO ORP Dačice

Cíle komunitního plánu jsou v souhrnu naplňovány ze 78,9 %. Z celkových 38 aktivit je splněno 30 aktivit. Nejméně splněných cílů je v oblasti rozvoje sociálních služeb, zde bylo splněno pouze 57 % aktivit. Tyto údaje vycházejí z tabulek č. 1–4.

V Komunitním plánu se objevuje několik nesplněných cílů. Nejvíce je nesoulad patrný v naplňování služeb sociální prevence a odborného sociálního poradenství. Z naplánovaných aktivit v těchto prioritách nebylo naplněno několik cílů. Nevznikla adiktologická poradna v prioritě odborné sociální poradenství a prioritě rozvoj služeb sociální prevence se jednalo o nízkoprahový klub pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, který taktéž nebyly realizovány. Jak je zřejmé z akčních plánů 2016 a 2017.

Vzhledem k tomu, že v uvedených dokumentech není uvedeno, proč nebyly uvedené aktivity realizované, není možné vyvozovat žádné závěry, ani opatření pro budoucí zařazení těchto aktivit, nebo jejich realizaci. Podle dokumentů pravděpodobně nebudou pro službu vhodné podmínky. V Prioritě 3 „Doprovodné služby“ je uvedeno vybudování výtahu pro dům s pečovatelskou službou v Budíškovcích, který z neuvedených důvodů nebude realizován. V Prioritě 4 „Průřezová témata“ nedojde k vytištění katalogu sociálních služeb z důvodů nedostatku financí na tuto aktivitu. Toto není překvapivým výsledkem vzhledem k absenci finanční analýzy celého plánu.

Při srovnání Plánu s kritérii kvality narazíme na několik nesrovnalostí. Je to zejména kritérium finančních toků, zapojování obcí (jako poskytovatelů a účastníků) a „Vzdělávání“. Tyto rozdíly jsou čitelné v tabulce č. 13 Zapojování obcí. Tyto kritéria se ukazují v celém plánu jako nejvíce problematická. Chybějící analýza finančních toků, je patrná z celé realizace plánu. Tato analýza je pro rozvoj i udržení sociálních služeb zcela zásadní. Důsledky její absence jsou zřejmé při porovnání očekávaných příjmů od obcí. V roce 2015 byl příspěvek obcí na sociální služby vyčíslen na 5 381 000,- Kč v KP a ve skutečnosti bylo na sociální služby ze strany obcí vyčleněno pouze 281 950 Kč, což je 5,2 % naplánovaných příjmů.

V kritériu zapojování je velkým nedostatkem velmi nízká odezva od zadavatelů, což patrně souvisí i s dalším nesplněným kritériem v oblasti vzdělávání. Kde se ukazují velké

mezery u zadavatelů (tedy obcí) a tím přeneseně i u zájemců o službu, možných klientů. Ti hledají prvotní informace často na obecních úřadech, těm často tyto informace chybí. Jak ukazují výsledky řízených rozhovorů a anketa zadavatelů provedena v roce 2012 pro Komunitní plán ORP Dačice (viz Tabulka č. 10 Výsledky řízených rozhovorů). Je tedy otázkou, v jaké míře je naplňován zákon č. 129/2000 Sb., O obcích, v platném znění, který ukládá v souladu s místními zvyklostmi a předpoklady vytvářet podmínky pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.

S výše uvedeným souvisí i oblast rozvoje sociálních služeb, která nemá naplněno kritérium způsob financování systému sociálních služeb v území, sledování a vyhodnocování plnění Plánu a způsob, jakým lze v Plánu provést změny, povinnosti a odpovědnosti zúčastněných (subjektů, osob, organizací) za realizaci. To je patrné zejména z formulací v akčních plánech, kdy je u požadované služby, která je naplánovaná, avšak není realizována, poznámka, že aktivita není rozvíjena, udržována či zřízena z důvodu, že pro ni nejsou vhodné podmínky. Zcela jasně chybí určení, o jaké podmínky se jedná (chybí poskytovatel, prostory pro službu, finanční zdroje, změnila se cílová skupina a tato služba již není potřeba apod.), zda a jak budou podmínky změněny, kdo zodpovídá za realizaci apod. U vzniku nové služby, o které se v plánu nepíše (sociálně terapeutická dílna), se dovídáme až v akčním plánu 2017, kdy není jasné, proč služba vznikla, pouze stručný popis služby, a že je službu vhodné udržet (Akční plán rozvoje sociálních služeb ORP Dačice na rok 2017, 2016).

V oblasti informovanosti není zpracován žádný písemný postup toku informací pro dané území. Předpokládá se, že většina informací je dostupných on-line. Jak však ukazuje tabulka č. 13, řada obcí nevyužívá své webové stránky k šíření těchto informací. Navíc je internet medium, které je pro velkou část klientů sociálních služeb nedostupné a nesrozumitelné. Tištěný aktualizovaný katalog služeb je jedna z vyřazených aktivit akčního plánu, pokud propojíme tuto informaci s výsledkem ankety komunitního plánu o tom, kde většinou získávají klienti informace (radnice), a výsledky rozhovorů se zastupiteli zjistíme, že i toto kritérium není možné považovat za splněné.

Za nejméně plněné kritérium lze považovat Oblast zvyšování kvality, kde byla splněna pouze jedna část, a to průběžné monitorování a vyhodnocování plánu. Nejsou nastaveny jednoznačné postupy pro monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí. Jednotlivá zjištění jsou realizovaná v praxi a využívána pro zlepšení kvality procesu. Nemají však dané jasné postupy. Výsledkem je usilovná práce řady lidí v pracovních skupinách i řídicí

skupině, za jejichž výsledek nikdo nenese odpovědnost a jejichž výsledky nejsou pro nikoho závazné. To lze vidět v obou akčních plánech, kde jsou popsány změny v plánu ať už v zařazení, či vyřazení jednotlivých aktivit, nejsou zde však uvedeny argumenty, proč byl zvolen právě tento postup řešení dané situace.

Celkem je splněno 22 kritérií z celkových 30, tj. 66,7 % kritéria Legitimity a kritérium Řízení procesu plánování je splněna na 100 %, Popis aktuálního stavu 66,7 %, Kvalifikace a kompetentnost z 50 %, Zapojování 66,7 % a Plán rozvoje služeb 80 %, Informovanost a kritérium Zvyšování kvality procesu je plněno pouze z 33,3 %!

5.2 Provázání komunitního plánu SO ORP Dačice se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb JČK

Podle pořadí SO ORP Dačice viz tabulka č. 11 „Přehled pořadí správních obvodů v jednotlivých dílčích indikátorech“ v jednotlivých indikátorech (soc. patolog. jevy 1. místo, vzdělanost a ekonomické struktura 16. místo), by se dalo předpokládat, že bude záměr JČK zejména v podpoře služeb sociální prevence, které by mohly pomoci tento stav narovnat. Dle záměru SPRSS je zřejmé, že se podpora sociálních služeb zaměřuje především na služby, které již řeší vzniklý stav, tedy spíše udržení služeb sociální péče.

Po porovnání obou dokumentů lze říci, že dokumenty jsou ve shodě v případě 12 služeb (z celkových 18), z toho v 10 případech není sociální služba v Komunitním plánu ORP vůbec řešena. Výsledkem je zjištění, že plány se zcela shodují pouze u jedné služby, a to zachování kapacity azylových domů, protože plánovaná služba Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, byla akčními plány z komunitního plánu vyřazena. Dokumenty nemají souhlasné stanovisko ke vzniku sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi (KP podporuje vznik této služby), V ostatních 4 službách pak SPRSS podporuje identifikaci potřebnosti, zatímco na území ORP Dačice je plánováno udržení dané služby. V budoucnosti bude patrně docházet k řadě změn v obou plánech vzhledem k novelizaci zákona o sociálních službách. Mnoho služeb se bude pravděpodobně slučovat. Vzhledem k tomu, že v době psaní této práce není ještě novela schválena, není možné předpokládat rozsah změn, které budou provedeny v dalších plánovacích obdobích.

5.3 Podíl obcí na plánování a realizaci sociálních služeb

Z tabulky č. 10 a č. 13 je zřejmé, že zájem zastupitelstev na plánování sociálních služeb je minimální. Komunitního plánování se přímo účastnili pouze dvě obce, a to město Dačice jako partner celého projektu, které se se zapojovalo do všech pracovních skupin i do řídicí skupiny a město Slavonice, které mělo svého zástupce v řídicí skupině. Z ostatních spádových obcí, nebyl žádný člen zastupitelstva v žádné pracovní ani řídicí skupině (Dačice: město Dačice, 2016). Zastupitelům jednotlivých měst byl plán představen u kulatého stolu, kde byl schválen a jednotlivými zastupitelstvy vzat na vědomí (tabulka č. 13). Přesto stejně jako z analýzy potřeb zadavatelů v roce 2012, i z řízených rozhovorů se zástupci obcí vyplynulo, že většina zadavatelů má velmi malé povědomí o sociálních službách a část z nich nerozlišuje sociální služby dle zákona 108/2006 Sb., zdravotní péči, doprovodné služby a služby patřící k občanské vybavenosti (KPSS ORP Dačice, 2015).

Na základě zjištěných skutečností vycházejících z řízených rozhovorů a výsledku studia rozpočtů jednotlivých obcí a rozporu mezi naplánovanými zdroji od obcí poskytovateli sociálních služeb a skutečných příspěvků obcí vyplývá, že obce v regionu se na plánování a realizaci sociálních služeb nepodílejí. Většinou se jedná pouze o nahodilou podporu formou zprostředkování informací o sociálních službách, vedených na webových stránkách obcí nebo v místních zpravodajích. Tyto informace jsou většinou do zpravodajů zadávány přímo poskytovateli sociální služby. V případě finanční podpory se obce téměř nepodílí.

Financování z obecních rozpočtů je v případě Komunitního plánu ORP Dačice spíše fikcí než vizí. Podpora sociálních služeb z obecních/městských rozpočtů je nahodilá a nekonceptní. O výši finančních prostředků je rozhodováno na základě individuálních žádostí poskytovatelů. Žádná z obcí neposkytuje systematicky podporu sociálním službám, jak je patrné z rozpočtů jednotlivých obcí a grantových programů, které se přímo sociálním službám a jejich podpoře ani nevěnují. Obce samy ani žádné sociální služby v horizontu tří let neplánují (jak vyplynulo z řízených rozhovorů). Výjimkou je v tomto ohledu město Dačice, které plánuje zavádět hned několik služeb např. zřízení denního stacionáře, navýšení kapacit osobní asistence, zřízení NZDM a město Slavonice, které plánuje zřídit pracovní místo na částečný úvazek pro sociálního pracovníka, ale do května 2017 toto pracovní místo nevzniklo, ani na něj nebylo vypsáno výběrové řízení. Zdá se, že je přímá úměra mezi zapojením dané samosprávy do komunitního plánu a

jejího povědomí o sociálních službách a následně s tím i financování a podpora realizace těchto služeb.

6 ZÁVĚR

Prvním cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda jsou naplňovány cíle Komunitního plánu sociálních služeb SO ORP Dačice a zda je tento plán v souladu s kritérii kvality. Výzkumem bylo zjištěno, že do celého procesu plánování se intenzivně zapojují poskytovatelé, veřejnost, uživatelé a za zadavatele Město Dačice. V realizaci komunitního plánu se však odráží skutečnost, že obce a města mimo města Dačice se na plánu podílí pouze formálně. (Tomu odpovídá naplňování cílů komunitního plánu 78,9 %) a porovnání plánu s kritérii kvality (splněno 22 kritérií z celkových 30, tj. 66,7 %), kde je největší slabinou Plánu kritérium Informovanost a kritérium Zvyšování kvality procesu, která jsou plněna pouze na 33,3 %.

Druhým cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda se dotčená města a obce podílí na komunitním plánu sociálních služeb v SO ORP Dačice a v jakém rozsahu. Výzkum ukázal, že podíl obcí ve SO ORP Dačice na komunitním plánování odpovídá jejich jednotlivému zapojení do realizace a podpory sociálních služeb. Nejvíce se podílí na komunitním plánu město Dačice, to má také největší přehled o potřebnosti sociálních služeb ve svém správním obvodě, plánuje další rozvoj těchto služeb, v rozpočtu města je vyčleněná kapitola pro financování těchto služeb. Druhým nejvíce se podílejícím městem na komunitním plánu jsou Slavonice. V rozpočtu města Slavonice nejsou vyčleněny výdaje na sociální služby, město však již plánuje rozvoj těchto služeb na místní úrovni vytvářením strategických plánů města, kde jsou sociální služby jednou z kapitol tohoto plánu. Ostatní obce nejsou plánování účastni, neorientují se v možnostech sociálních služeb a jejich zájem je o komunitní plánování, podporu sociálních služeb a jejich rozvoj je spíše okrajový. Mimo město Dačice, komunitní plán není zpracován do strategických dokumentů jednotlivých obcí. Místní samosprávy berou výsledky komunitního plánu na vědomí (viz tabulka č. 13).

Posledním cílem bakalářské práce bylo určit míru provázanosti Komunitního plánu SO ORP Dačice se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb JČK. Na základě analýzy Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014–2016, Komunitního plánu sociálních služeb ORP Dačice 2015 a Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ORP Dačice na rok 2016 a 2017, lze říci, že v rámci dostupných informací jsou tyto dokumenty provázané a mají na sebe návaznost. Z celkového přehledu dostupnosti služeb je patrné (viz tabulka č. 12 Dostupnost sociálních služeb), že

řada služeb není pro obyvatele ORP Dačice dostupná v dojezdové vzdálenosti (to se týká zejména ambulantních a terénních služeb), u pobytových služeb komplikuje dojezdová vzdálenost hlavně kontakt s rodinnými příslušníky uživatelů.

Podle mého názoru je pro území ORP Dačice velkým hendikepem jeho poloha na okraji kraje spolu s roztržitostí dopravní obslužnosti a špatným spojení do dvou sousedních krajů (Vysočina a Jihomoravský kraj). Tyto skutečnosti by se měly odrazit i v celkové finanční podpoře sociálních služeb z krajských zdrojů (viz tabulka č. 12 Dostupnost sociální služby).

V následujících obdobích by se měl komunitní plán zaměřit na vzdělávání a prostupnost informací, vzhledem k nejnižšímu naplnění kritérií v této oblasti. Jako největší slabinu komunitního plánu vnímám malé zapojení obcí (jako zadavatelů) do celého procesu. Pro další období by bylo vhodné, aby se jednotlivé obce zapojili do celého procesu plánování, účastnili se práce v jednotlivých pracovních skupinách a v řídicí skupině. Zapojením konkrétních osob ze zastupitelstev by se mohl odstranit problém, v orientaci v sociálních službách, jak je patrné z výsledků výzkumu. Zároveň by se zlepšila prostupnost informací a zvýšila se možnost občanů dostat se k relevantním informacím, pokud se obrátí na své zastupitele.

Druhým problémem, který se ukazuje jako významný je vyřešení analýzy finančních toků, přijímání zodpovědnosti za schválený plán a určení zodpovědnosti za plnění jednotlivých opatření a aktivit. Větším zapojením zadavatelů, jejich korekce možnosti zdrojů může umožnit reálnější nastavení plánu ve směru k očekávaným příjmům od obcí.

Nedostatkem je dle mého názoru chybějící zdůvodnění, proč některá aktivita či opatření nebylo splněno, nebo naopak z jakých důvodů bylo toto opatření či aktivita do Plánu zahrnuta. Z výše uvedeného důvodu, a protože se pracovní skupiny skládají z dobrovolníků, je pravděpodobné, že nezaznamenané argumenty vyvolávají řadu nejasností při dalším plánování.

Tato práce pomáhá souhrnně rekapitulovat období předchozího plánování, upozorňuje na možná rizika současné podoby komunitního plánu, tím může pomoci při dalším komunitním plánování.

7 SEZNAM LITERATURY

Knižní publikace (monografie):

BAUMRUKOVÁ, P., 1997. *Obce, města, regiony a sociální služby*. Praha: Sociopress. 250 s. ISBN 80-902260-1-9.

EGER, L. & EGEROVÁ, D. 2014. *Základy metodologie výzkumu: pro studenty ekonomických oborů*. V Plzni: ZČU. 148 s. ISBN 978-80-261-0418-6.

FRANCOVÁ, H. & NOVOTNÝ, A. 2008. *Sociální politika v základech*. Praha: Triton. 185 s. ISBN 978-80-7387-125-3.1

HERETOVÁ, M., 2008. Slovensko a plánování sociálních služeb v komunitách. In: CHALUPOVÁ, L. & PAVLÁT, J. [eds.]. *Zapojování veřejnosti, nástroj pro správu věcí veřejných: komunitní plánování sociálních služeb v Česku, Slovensku, Maďarsku a Polsku*. Přerov: Centrum pro komunitní práci, CpKP střední Morava. ISBN 978-80-86902-54-8.

MACUROVÁ, M., 2008. Zapojení do plánování sociálních služeb v České republice. In

MATEROVÁ, J., 2007. *Praktický průvodce tvorbou komunitního plánování sociálních služeb jako střednědobého plánu rozvoje*. 1. Agora Centra Europe – společnost pro demokracii a kulturu.

MATOUŠEK, O., 2003. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál. 288 s. ISBN 80-7178-549-0.

MATOUŠEK, O., 2003. *Metody a řízení sociální práce*. Praha: Portál. 384 s. ISBN 80-7178-548-2.

MATOUŠEK, O., 2007. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál. 184 s. ISBN 978-80-7367-310-9.

MCQUAIL, D., 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. rozšířené a přepracované vydání. Praha: Portál. 640 s. ISBN 978-80-7367-574-5.

MIOVSKÝ, M., 2006. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada. 332 s. ISBN 80-247-1362-4.

PRŮŠA, L., 2007. *Ekonomie sociálních služeb*. 2., aktualizované a rozšířené vydání Praha: ASPI. 180 s. ISBN 978-80-7357-255-6.

REICHEL, J., 2009. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014-2016. 2013. České Budějovice: Jihočeský kraj. 160 s. ISBN 978-80-87520-06-2.

TOPOLOVSKÝ, M., 2004. *Průvodce procesem komunitního plánování sociálních služeb*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí. 59 s. ISBN 80-86878-03-1

ZATLOUKAL, L., 2006. Komunitní plánování sociálních služeb v obcích – střet organizačních kultur? *Sociální práce* (3). 82-94.

On-line zdroje:

Akční plán rozvoje sociálních služeb ORP Dačice na rok 2017, 2016 [online]. Centrum pro komunitní plánování. [cit. 2017-1-17]. Dostupné z: http://www.dacice.cz/e_download.php?file=data/editor/1008cs_4.pdf&original=Ak%C4%8Dn%C3%AD+pl%C3%A1n+Da%C4%8Dice+2017.pdf

Community care review of residential homes provision and transfers, 1991 [online]. Department of Health, Velká Británie, Local authority circular 91(12) [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.dh.gov.uk/en/Publicationsandstatistics/Lettersandcirculars/LocalAuthorityCirculars/AllLocalAuthority/DH_4004121

Community care plans (consultation) directions, 1993 [online]. Department of Health, Velká Británie, Local authority circular 93(4) [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+www.dh.gov.uk/assetRoot/04/01/26/80/04012680.pdf>

Community care plans (independent sector non residential care) direction, 1994 [online]. Department of Health, Velká Británie, Local authority circular 94(12) [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: [http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20030801021406/http://www.info.doh.gov.uk:80/doh/coin4.nsf/page/LAC-\(94\)12?OpenDocument](http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20030801021406/http://www.info.doh.gov.uk:80/doh/coin4.nsf/page/LAC-(94)12?OpenDocument)

Community care plans from 1996/97, 1993 [online]. Department of Health, Velká Británie, Local authority circular 95 (19) [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20000511184216/http://www.doh.gov.uk:80/public/letters/lass12.htm>

Community care in Scotland – community care planning, 1991 [online]. The Scottish Office CIRCULAR SWSG1/91. [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: <http://www.scie-socialcareonline.org.uk/development-of-community-care-community-care-planning/r/a11G00000017t3BIAQ>

Community Care Planning, 1994 [online]. The Scottish Office, CIRCULAR SWSG14/94. [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: <http://www.scie-socialcareonline.org.uk/community-care-planning-planning-structures/r/a11G00000017rHPIAY>

Directions on Consultations, 1993 [online]. The Scottish Office. CIRCULAR SWSG 4/93. [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: <http://www.scie-socialcareonline.org.uk/community-care-in-scotland-community-care-plans-directions-on-consultation/r/a11G00000017zfCIAQ>

Directions on Purchasing, 1994 [online]. The Scottish Office, CIRCULAR SWSG13/94. [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: <http://www.scie-socialcareonline.org.uk/community-care-in-scotland-community-care-plans-directions-on-purchasing/r/a11G00000017wxtIAA>

Dačice – město: komunitní plán [online]. Dačice: město Dačice, 2016 [cit. 2016-11-18]. Dostupné z: <http://www.dacice.cz/mesto-3/komunitni-plan/>

Disability Acces and Inclusion plans resource manual for local government, [online]. Western Australian Municipal Association. 2004. [cit. 2015-4-27]. Dostupné z: http://www.disability.wa.gov.au/Global/Publications/Understanding%20disability/Built%20environment/daip_manual-locat_govt.pdf

Charakteristika kraje, 2015. [online]. Český statistický úřad [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_kraje

Katalog poskytovatelů sociálních a doprovodných služeb na Dačicku, 2015.[online]. Město Dačice [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: <http://www.dacice.cz/mesto-3/komunitni-plan/dokumenty-a-odkazy/>

Komunitní plán sociálních služeb ORP Dačice, 2015.[online]. Město Dačice [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: <http://www.dacice.cz/mesto-3/komunitni-plan/dokumenty-a-odkazy/>

Kritéria kvality plánování sociálních služeb, 2009. [online]. MPSV [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/6681/kriteria.pdf>

Kritéria kvality plánování sociálních služeb. In: *Kritéria kvality plánování sociálních služeb*. [online]. www.vcdision.cz, 2007, s. 1-22 [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/6681/kriteria.pdf>

MARŠÍKOVÁ, L., 2014 [online]. *Systém financování sociálních služeb*. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/aktuality/1_pospisil_marsikova_prezentace_1_pro_web.pdf

Ministerstvo práce a sociálních věcí: Komunitní plánování – věc veřejná [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2005 [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/847>

Občanská poradna Jihlava, 2017 [online]. Občanská poradna Jihlava, z. s. [cit. 2017-01-12]. Dostupné z: <http://www.obcanskaporadna.cz/aktuality/>

Program rozvoje venkova pro město Slavonice, 2015. [online]. Slavonice [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: http://www.slavonice-mesto.cz/assets/File.ashx?id_org=15036&id_dokumenty=96303

Registr sociálních služeb, 2016. [online]. MPSV [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do;jsessionid=51AAEA3D98F3043ABFB8F264A78C9862.node1?SUBSESSION_ID=1501523291851_1

ROSECKÝ, D. & ORINIAKOVÁ, P. *Komunitní plánování sociálních služeb*, 2006 32 http://socialnirevue.cz/?s=Rosecky_Oriniakova

Social and Community planning and Reporting manual, 2002. [online]. Department of Local Government, Circular to Councils. [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: <https://www.olg.nsw.gov.au/sites/default/files/Social-and-Community-Planning-and-Reporting-Manual.pdf>

Statistický průvodce obcemi Jihočeského kraje, 2015. [online]. Český statistický úřad [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticky-pruvodce-obcemi-jihoceskeho-kraje-2015>

Strategie rozvoje Sdružení pohraničních obcí a měst okresu Jindřichův Hradec do roku 2015, 2015. [online]. KP projekt. Dostupné z: http://www.slavonice-mesto.cz/assets/File.ashx?id_org=15036&id_dokumenty=93648

Legislativa:

Zákon č. 108 /2006 Sb. O sociálních službách, 2017. [online]. *Zákony pro lidi*. [cit. 2017-07-05] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108/zneni-20170701>

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). 2017. [online] *Zákony pro lidi* [cit. 2017-02-20]. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Rozhodnutí Evropské komise č. 2012/21/EU o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. 2011. [online]. EUR-lex. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32012D0021>

8 PŘÍLOHY

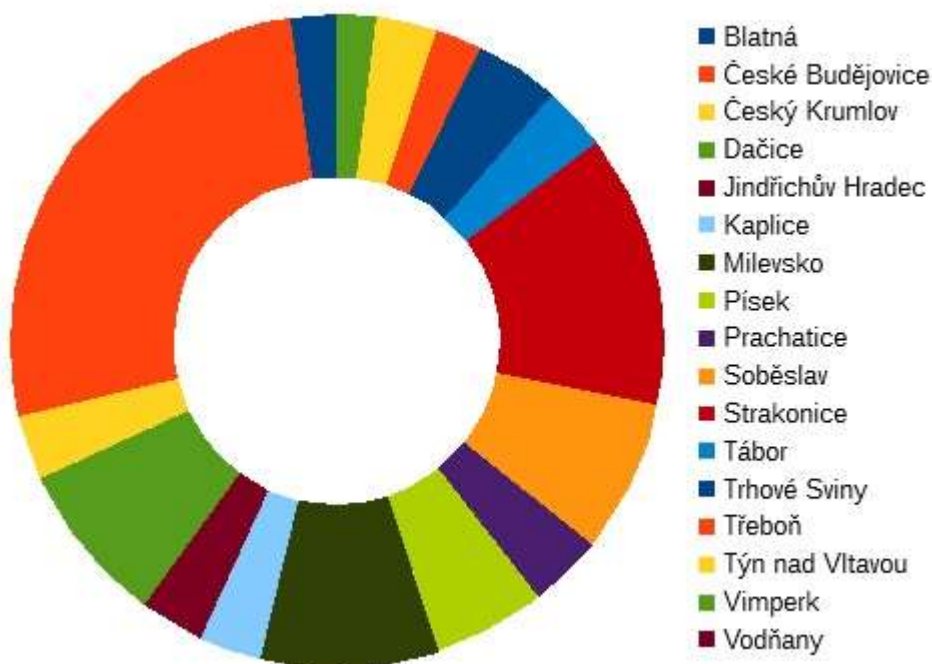
Obrázek 3 Kartogram 1 Administrativní mapa správního obvodu ORP Dačice, zdroj: Český statistický úřad

Administrativní členění Jihočeského kraje

Administrative breakdown of the Jihočeský Region

Obrázek 4 Kartogram 2 – Administrativní členění Jihočeského kraje, zdroj: Český statistický úřad

Obrázek 5 Počet obyvatel ve správních obvodech Jihočeského kraje, zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 11 Přehled pořadí správních obvodů v jednotlivých dílčích indikátorech

Pořadí obvodu v jednotlivých dílčích indikátorech

	Blatná	České Budějovice	Český Krumlov	Dačice	Jindřichův Hradec	Kaplice	Milevsko	Písek	Prachatice	Soběslav	Strakonice	Tábor	Trhové Sviny	Třeboň	Týn nad Vltavou	Vimperk	Vodňany
Hustota osídlení	9	1	16	12	8	14	10	4	15	5	3	2	13	11	7	17	6
Věková struktura	16	6	3	11	9	1	17	13	4	15	12	14	7	10	2	8	5
Migrace	4	2	10	16	8	17	14	3	13	5	9	7	11	1	6	15	12
Porodnost, plodnost	15	3	11	14	8	1	13	16	6	9	7	5	12	10	4	2	17
Úmrtnost	15	4	2	7	6	1	13	10	3	17	11	9	12	8	5	16	14
Zaměstnanost vybraných skupin	9	1	10	17	13	5	16	4	3	15	7	6	11	12	2	8	14
Podnikání	14	1	6	13	8	15	7	4	3	9	12	5	16	10	17	2	11
Investiční aktivita obcí	6	12	5	8	14	2	10	16	9	13	17	7	3	1	4	11	15
Ekonomická struktura	17	1	4	16	5	13	15	3	9	10	7	2	11	6	14	8	12
Cestovní ruch	15	5	1	13	4	17	10	7	6	9	12	8	11	3	14	2	16
Bytová výstavba	7	1	4	16	5	12	15	11	13	14	10	9	3	2	17	8	6
Nezaměstnanost	7	2	17	11	8	15	1	9	3	14	13	12	5	10	6	4	16
Vzdělání obyvatelstva	14	1	15	16	7	17	8	3	6	9	4	2	13	10	5	11	12
Dostupnost zdravotnických služeb	1	14	3	9	8	2	17	7	13	16	11	12	6	15	10	5	4
Kvalita bydlení	16	1	10	4	9	14	12	11	5	7	13	3	6	8	2	15	17
Sociálně patologické jevy	3	14	17	1	11	16	2	15	8	6	4	9	5	10	13	7	12
Rekreace a sport	15	7	13	16	5	9	14	2	17	1	12	4	11	10	6	8	3
Občanská angažovanost	15	17	7	5	9	11	3	14	2	16	12	13	1	6	8	4	10
Průměrná mzda	10	2	17	13	8	11	15	4	7	12	3	6	5	16	1	14	9

Zdroj: MPSV, 2015

Tabulka 12 Dostupnost sociální služby

Dostupnost sociální služby			
Služby dostupné v místě	V dojezdové vzdálenosti do 50 km	V dojezdové vzdálenosti do 100 km	Nedostupné
Sociální poradenství odborné	Podpora samostatného bydlení	Průvodcovské a předčitatelské služby	Tišňová péče
Osobní asistence	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Odlehčovací služby	Centra denních služeb
Pečovatelská služba	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Chráněné bydlení	Denni stacionáře
Domovy pro seniory Domov seniorů Budiškovice	Kontaktní centra	Intervenční centra	Týdenni stacionář
Soc. služby ve zdrav. zařízeních ústavní péče	Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež	Služby následné péče	Denni stacionáře
Raná péče		Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Týdenni stacionář
Telefonická krizová		Sociálně aktiv. služby pro seniory a osoby se ZP	Domovy se zvláštním režimem
Azylové domy		Sociální rehabilitace	Chráněné bydlení
Sociálně terapeutické dílny			Thumočnické služby
Terapeutické komunity			Domy na půl cesty
Terénní programy			Krizová pomoc
			Nizkoprahová denní centra
			Noclehárny

zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, katalog sociálních služeb na ORP Dačice

Tabulka 13 Zapojení jednotlivých obcí do komunitního plánování, podíl na financování sociálních služeb

Název obce	Informace o sociálních službách na webu	Účast v pracovní nebo řídicí skupině	Financování sociálních služeb	Schválení KP samosprávou
Báňovice	ne	ne	ne	ano
Budeč	http://www.obecbudec.cz/zivotni-situace/	ne	ano	ano
Budiškovice	ne	ne	ano	ano
Cizkrajov	ne	ne	ano	ano
Červený Hrádek	http://www.obec-cervenyhradek.cz/zivotni-situace/	ne	ano	není informace
Český Rudolec	http://www.ceskyrudolec.cz/uredni-deska/2/p1=5767	ne	ne	není informace
Dačice	http://www.dacice.cz/radnice/mestsky-urad/zivotni-situace/	ŘS, PS1, PS2, PSR	ano	ano
Dešná	ne	ne	ano	není informace
Dobrohošť	ne	ne	ne	není informace
Heřmaněč	ne	ne	ne	není informace
Horní Mezříčko	http://www.hornimeziricko.cz/index.php?page=informace.html	ne	ne	není informace
Horní Němčice	ne	ne	ne	není informace
Horní Slatina	ne	ne	ano	ano
Hřišice	http://www.hrisice-jersice.cz/zivotni-situace/	ne	ano	ano
Kostelní Vydří	ne	ne	ano	ano
Peč	http://www.pec-obec.cz/dulezite-odkazy/	ne	ano	ano
Písečné	ne	ne	ano	není informace
Slavonice	http://www.slavonice-mesto.cz/reseni-zivotnich-situaci/ds-5025/p1=204	ŘS	ano	ano
Staré Hobzí	ne	ne	ne	není informace
Studená	http://www.studena.cz/radnice/zivotni-situace/	ne	ano	ano
Třebětice	http://www.obectrebetice.cz/uzitecne-odkazy	ne	ano	není informace
Volfířov	http://www.volfirov.cz/	ne	ne	není informace
Županovice	ne	ne	ne	není informace

9 SEZNAM ZKRATEK

CS – cílová skupina

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DPS – Dům s pečovatelskou službou

JčK – Jihočeský kraj

KP – komunitní plán

KPSS – komunitní plán sociálních služeb

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

ORP – obec s rozšířenou

PS – pracovní skupina

PHSR – Program hospodářského sociálního a kulturního rozvoje

ŘS – řídicí skupina

SO – správní obvod

SPRSS – střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

SWOT analýza – ekonomická analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb